

Připravované změny v posuzování shody s ohledem na Nařízení EU č. 305/2011 a novinky v normalizaci pro okna a dveře

V letošním roce dochází k významné změně v posuzování shody stavebních výrobků. Od 1. července 2013 vejde v úplnou platnost NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (EU) č. 305/2011 ze dne 9. března 2011, kterým se stanoví harmonizované podmínky pro uvádění stavebních výrobků na trh a kterým se zrušuje směrnice Rady 89/106/EHS. Co tato změna přinese výrobcům?

Hlavní očekávané změny

- Prohlášení o vlastnostech nahradí Prohlášení o shodě
- bude posílen význam označení CE
- aktualizují se a o 1 položku se rozšíří základní požadavky na stavby (úprava zaměřená především s ohledem na posílení ochrany zdraví a životního prostředí)
- postupně budou revidovány stávající harmonizované technické specifikace a nové budou zpracovány v duchu platného předpisu
- vzniknou subjekty pro technické posuzování (TABs – Technical Assessment Bodies)
- notifikující (oznamující) orgány a notifikované osoby (oznamované subjekty) budou postupovat podle nových pravidel
- budou upraveny systémy posuzování a ověřování stálosti vlastností a v definovaných případech budou zavedeny zjednodušené postupy
- bude posílena role dozoru nad trhem
- budou vytvořena Kontaktní místa pro výrobky.

Označení CE podle nařízení má u stavebních výrobků zvláštní význam: osvědčuje, že informace o vlastnostech výrobku byly získány v souladu s nařízením a musejí být tudíž považovány za přesné a spolehlivé. Je tedy zřejmé, že označení CE nelze spojovat s jeho „bezpečností“ pro uživatele; stavební výrobek ve smyslu nařízení jako meziproduct může plnit bezpečnostní ukazatele stavby teprve poté, co byl projektantem na základě svých vlastností správně navržen a zabudován do stavby;

Pravidla a podmínky pro připojování označení CE

1. Označení CE musí být viditelně, čitelně a nesmazatelně připojeno ke stavebnímu výrobku nebo k jeho štítku. Pokud to vzhledem k povaze výrobku není možné nebo odůvodněné, připojí se k obalu nebo k průvodní dokumentaci.
2. K označení CE se doplní dvě poslední čís-

- lice roku, v němž bylo označení **poprvé** připojeno, název a sídlo výrobce nebo identifikační značka umožňující snadnou a jednoznačnou identifikaci jména či firmy a adresy výrobce, jedinečný identifikační kód typu výrobku, referenční číslo prohlášení o vlastnostech a úroveň nebo třídy vlastností uvedených v prohlášení, odkaz na použitou harmonizovanou technickou specifikaci, případně identifikační číslo oznámeného subjektu a zamýšlené použití, jak je stanoveno v příslušné harmonizované technické specifikaci.
3. Označení CE se připojí před uvedením stavebního výrobku na trh.

Příloha III – vzor Prohlášení o vlastnostech: byly převzaty přesně povinnosti výrobců z článku, a Rada provedla velké změny formy Prohlášení o vlastnostech. Za tímto účelem byl vypracován vzor, který je uveden následně.

Poskytování prohlášení o vlastnostech

1. Kopie prohlášení o vlastnostech **každého výrobku, který je dodán na trh**, se poskytne buď v tištěné podobě, nebo elektronickými prostředky.

Pokud ovšem jediný uživatel odebírá dodávku více kusů jednoho výrobku, může k ní být připojena pouze jedna kopie prohlášení o vlastnostech buď v tištěné podobě, nebo elektronickými prostředky.

2. Pokud o to příjemce požádá, musí mu být poskytnuta kopie prohlášení o vlastnostech v písemné podobě.

3. Odchylně od odstavců 1 a 2 může být kopie prohlášení o vlastnostech zpřístupněna na internetové stránce, a to za podmínky stanovených Komisí prostřednictvím aktů v přenesené pravomoci v souladu s článkem 60. Tyto podmínky mimo jiné zajistí, aby bylo prohlášení o vlastnostech k dispozici nejméně po dobu stanovenou v čl. 11 odst. 2 Nařízení EU č. 305/2011.

PROHLÁŠENÍ O VLASTNOSTECH

- č.
1. Jedinečný identifikační kód typu výrobku:
 2. Typ, série nebo sériové číslo nebo jakýkoliv jiný prvek umožňující identifikaci stavebního výrobku podle čl. 11 odst. 4:
 3. Zamýšlené použití nebo zamýšlená použití stavebního výrobku v souladu s příslušnou harmonizovanou technickou specifikací podle předpokladu výrobce:

4. Jméno, firma nebo registrovaná obchodní známka a kontaktní adresa výrobce podle čl. 11 odst. 5:

5. Případně jméno a kontaktní adresa zplnomocněného zástupce, jehož plná moc se vztahuje na úkoly uvedené v čl. 12 odst. 2:

6. Systém nebo systémy posuzování a ověřování stálosti vlastností stavebního výrobku, jak je uvedeno v příloze V:

7. V případě prohlášení o vlastnostech týkajících se stavebního výrobku, na který se vztahuje harmonizovaná norma:

(jméno a případně identifikační číslo oznámeného subjektu)

provedl

podle systému

(popis úkolů třetí strany podle přílohy V) a vydal

(osvědčení o stálosti vlastností, osvědčení o shodě řízení výroby, zkušební/výpočtové protokoly – podle potřeby)

8. V případě prohlášení o vlastnostech týkajících se stavebního výrobku, pro který bylo vydáno evropské technické posouzení: (neplatí pro okna a vnější dveře)

9. Vlastnosti uvedené v prohlášení

Základní charakteristiky

Vlastnost

Harmonizované technické specifikace

10. **Vlastnost výrobku, specifikovaného v bodech 1 a 2, je ve shodě s vlastností uvedenou v bodu 9.**

Toto prohlášení o vlastnostech se vydává na výhradní odpovědnost výrobce uvedeného v bodě 4.

Podepsáno za výrobce a jeho jménem:

(jméno a funkce)

(místo a datum vydání)

(podpis)

Změnit prohlášení o shodě za prohlášení o vlastnostech?

Na podzim loňského roku proběhla v Bruselu Konference pořádaná Skupinou notifikovaných osob (GNB – CPD) k nařízení EP a Rady (EU) č. 305/2011, o stavebních výrobcích.

Z diskuse vedené k jednotlivým tematickým okruhům je potřeba mimo jiné zdůraznit, že zástupci Komise varovali před nesprávnou interpretací čl. 66 CPR (Přechodná ustanovení): Stavební výrobky, které byly uvedeny na trh v souladu se směrnicí 89/106/EHS přede dnem 1. července 2013, se považují za výrobky, které jsou v souladu s tímto nařízením. Interpretaci některých notifikovaných osob, že ES prohlášení o shodě, které výrobci smějí v souladu s CPD vydávat při uvedení na trh pouze do 30. června 2013, pozbývá od 1. července 2013 platnost, Komise vnímá jako šíření poplašné zprávy. Diskusi mezi notifikovanými osobami o tom, jak prakticky umožnit výrobcům „výměnu“ ES prohlášení o shodě za Prohlášení o vlastnostech, Komise tudíž považuje za zcela bezpředmětnou. Zástupci Komise podotkli, že výrobci mohou v souladu s čl. 66 (2) CPR vypracovat Prohlášení o vlastnostech na základě certifikátů o shodě nebo prohlášení o shodě, které byly v souladu s CPD vydány přede dnem 1. července 2013. Pokud nedojde ke změně normy ani výrobku, mohou výrobek dál dodávat na trh s využitím ustanovení čl. 66 CPR. Pro připomenutí: platí, že „dodáním na trh“ se pro účely CPR rozumí dodání stavebního výrobku k distribuci nebo použití na trhu Unie v rámci obchodní činnosti, ať již za úplaty nebo bezplatně (čl. 2 (16) CPR), a „uvedením na trh“ se pro účely CPR rozumí první dodání stavebního výrobku na trh Unie (čl. 2 (17) CPR) (zdroj viz www.unmz.cz/urad/konference-poradana-skupinou-notifikovanych-osob-gnb-cpd-k-narizeni-ep-a-rady-eu-c-305-2011-o-stavebnich-vyrobcich).

Novinky v normalizaci pro okna a dveře

V letošním roce budou vydány nebo se připravují následující normy:

ČSN EN 16005 Motoricky ovládané dveře – Bezpečnost při používání – Požadavky a zkušební metody – tato norma by měla vyjít v dubnu 2013. Tato evropská norma stanovuje požadavky s ohledem na konstrukci a zkušební metody pro vnější a vnitřní motoricky ovládané dveře. Takové dveřní konstrukce mohou být ovládané elektro-mechanicky, elektro-hydraulicky nebo pneumaticky a zahrnuje bezpečnost při používání motoricky ovládaných dveří pro běžný přístup stejně tak jako v únikových cestách, a také požárně odolných a/nebo kouřotěsných dveří. Typy dveří, na něž se vztahuje, zahrnuje motoricky ovládané dveře posuvné, kývavé a otáčecí (turniketové) dveře, včetně posuvné otevíracích (ba-

lančních) dveří a skládacích dveří s vodorovně pohyblivým křídlem. Tato evropská norma se zabývá všemi významnými nebezpečími, nebezpečnými situacemi a událostmi vztahujícími se k motoricky ovládanými dveřmi, pokud jsou používány podle svého určení a za podmínky nesprávného použití, které jsou rozumně předvídatelné výrobcem.

ČSN EN 1191 (revize 2012) Okna a dveře – Odolnost proti opakovanému otevření a zavírání – Zkušební metoda – tato revize původní normy by měla být vydána v červnu nebo červenci 2013. Tato norma určuje postup zkoušky ke stanovení mechanické odolnosti dveřních kompletů a pohyblivých částí oken se zřetelem na stanovený počet ovládacích cyklů. Nejdůležitější změny ve srovnání s předchozí verzí EN 1191:2000 jsou:

- referenční rychlosti pro ruční ovládání jsou nastaveny podle hmotnosti
- různé rychlosti pro lineární, otočný a sklápěcí pohyb
- je jasně popsána úroveň síly pro upevňovací systém
- přesnější popis zkušebních cyklů
- definovaný menší provozní režim a provozní režim čištění a údržby
- začleněna kritéria ukončení
- začleněny nové normativní přílohy A až I (viz předmět normy).

ČSN 746101 Dřevěná okna – Základní ustanovení – chystá se revize této normy, která by měla být vydána na podzim 2013. Revize by měla zahrnout všechny podstatné změny, které byly provedeny za uplynulých cca 25 let v oblasti terminologie, zkoušení a klasifikace v rámci evropských norem. Také by měla uvádět doporučení na podmínky osazování oken do stavby, stejně tak jako podmínky správného užívání oken.

ČSN EN 16361 Motoricky ovládané dveře – Norma výrobku, funkční vlastnosti – Dveře, jiné než kývavé, bez vlastností požární odolnosti a kouřotěsnosti – tato norma by měla vyjít pravděpodobně koncem roku 2013 nebo začátkem roku 2014. Tato evropská norma specifikuje požadavky týkající se konstrukce a zkušebních metod pro vnější a vnitřní motoricky ovládané dveře, jiné než kývavé, používané pro běžný vstup, stejně tak jako v únikových cestách. Takové dveřní konstrukce mohou být ovládané elektro-mechanicky, elektro-hydraulicky nebo pneumaticky. Typy dveří zahrnují motoricky ovládané posuvné dveře, otáčecí (turniketové) dveře, vyvážené (balanční) dveře (posuvné/kývavé) a skládací dveře s vodorovně posuvným křídlem. Bude určovat podmínky pro označování motoricky ovládaných dveří CE s ohledem na stejné vlastnosti, jako jsou u obyčejných vnějších dveří. Pro motoricky ovládané dveře jsou uváděny mírnější klasifikace průvzdušnosti, vodotěsnosti a odolnosti proti zatížení větrem.

ČSN EN 16034 Okna, dveře a vrata – Norma výrobku, funkční vlastnosti – Vlastnosti požární odolnosti a/nebo kouřotěsnosti – v současnosti zase došlo k odkladu vydání z neznámého důvodu. Tato evropská norma určuje na materiálu nezávislé, bezpečnostní a funkční požadavky související s požární odolností a/nebo kouřotěsností. Platí pro vrata (jak jsou definovány v ČSN EN 13241-1+A1), dveře a otevíratelná okna (jak je definovány v ČSN EN 14351-1 a/nebo prEN 14351-2). Všechny ostatní vlastnosti – v případě potřeby – jsou uvedeny v ČSN EN 13241-1+A1, ČSN EN 14351-1+A1 a prEN 14351-2 a podle těchto norem také ověřovány. To znamená, že výrobky budou mít dva štítky CE a dvě různé prohlášení o shodě (vlastnostech).

*Ing. Milan Helegda, Ph.D.
Centrum stavebního
inženýrství, a.s., Praha
pracoviště Zlín
K Cihelně 304
764 32 Zlín
milan.helegda@cszlin.cz
tel.: 577 604 165
mob.: 776 388 391*

PRO NATURE

HORIZONT PS penta plus

Sedmikomorový profilový systém pro Vaše okna
HORIZONT PS penta plus.

Bezolovnatá receptura **PRO Nature.**
Dokonalá tepelná izolace.